

KÖVETELMÉNYRENDSZER

Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar – orvos osztatlan képzés
A gesztorintézet (és az esetleges közreműködő intézetek) megnevezése:

Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati Klinika

Fogorvostudományi Kar Oktatási Centrum Klinikái és Tanszékei

Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet

A tárgy neve: Szájsebészet és fogászat

Angol nyelven: Oral Surgery and Dentistry

Német nyelven: Stomatologie

Kreditértéke: 2

Szemeszter: 7. vagy 8.

(amelyben a mintatanterv szerint történik a tantárgy oktatása)

Heti összóraszám: 28 óra	előadás: 0 óra	gyakorlat: 20 óra	szeminárium: 8 óra
-----------------------------	----------------	-------------------	--------------------

Tantárgy típusa: kötelező kötelezően választható szabadon választható
(KÉRJÜK A MEGFELELŐT ALÁHÚZNI!)

Tanév: 2023-24

Kötelezően- vagy szabadon választható tantárgy esetén a képzés nyelve: -----

Tantárgy kódja: AOKSZB976_1M

(Új tárgy esetén Dékáni Hivatal tölti ki, jóváhagyást követően)

Tantárgyfelelős neve: Dr. Németh Zsolt med. habil, PhD

Munkahelye, telefonos elérhetősége: Semmelweis Egyetem, Fogorvostudományi Kar, Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati Klinika, 06-1-2660-456

Beosztása: tanszékvezető egyetemi tanár, igazgató

Habilitációjának kelte és száma: 2010.06.07. 305.

A tantárgy oktatásának célkitűzése, helye az orvosképzés kurrikulumában:

A negyedéves *Szájsebészet és fogászat* blokk fő célja a leggyakoribb fogászati, szájsebészeti, arc-állcsontsebészeti kórképek, azok legjellemzőbb klinikai tüneteinek, felismerésének, ellátásának bemutatása. Ezen túl fontos a fogorvosi szakmaterületek megismertetése az általános orvostanhallgatókkal, hiszen későbbi orvosi munkájuk során – a medicina bármely területén is dolgozzanak – számtalan összefüggéssel, határterületi kórképpel, diagnosztikus nehézséggel találkozhatnak majd, melyhez az itt megszerzett ismeretek elengedhetetlenek. Az oktatás során a hallgatók megtanulják a szájüregi vizsgálat, sztomato-onkológiai szűrés módszertanát, a gyakorlatokon hangsúlyosan foglalkoznak az általános orvostudomány szakágainak fogászati és szájsebészeti (szájüregi) összefüggéseivel. Kiemelten fontos, hogy a jövő orvosai tisztában legyenek azzal, hogy az egyes kórképeknek milyen szájüregi tünetei lehetnek, illetve, hogy bizonyos fogászati-szájüregi betegségek milyen szisztémás betegségek kiindulópontjai lehetnek.

A tárgy oktatásának helye (előadóterem, szemináriumi helyiség, stb. címe):

Semmelweis Egyetem, Fogorvostudományi Kar

Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati Klinika
1085 Budapest, Mária u. 52.

Fogorvostudományi Kar, Oktatási Centrum
1088 Budapest, Szentkirályi u. 47.

Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet
1088 Budapest, Szentkirályi u. 40.

A tárgy sikeres elvégzése milyen kompetenciák megszerzését eredményezi:

A gyakorlatok célja, hogy az egyetemi tanulmányok befejezésekor a frissen végzett orvosok korszerű elméleti és gyakorlati tudás birtokában, a betegekkel és hozzátartozóikkal, valamint az egészségügyi dolgozókkal korrekt emberi kapcsolatokat kialakítva önálló orvosi tevékenység végzésére alkalmassá váljanak. Fontos, hogy átfogó képet kapjanak az orális egészség fogalmáról. Praktizáló orvosként képesek lesznek a szájüregi- fej-nyaki képletek vizsgálatára, az ott észlelt elváltozások, megváltozott funkciók értékelésére, a gyógyulást célzó diagnosztikus és terápiás folyamatok elindítására. Az orvostudományt napjainkban meghatározó preventív szemléletnek megfelelően képesek lesznek a fogak (szájüreg) területéről kiinduló, de szisztémás kihatással bíró betegségek megelőzésére, korai felismerésére.

A tantárgy felvételéhez, illetve elsajátításához szükséges előtanulmányi feltétel(ek) :

Patológia II., Kísérletes és sebészeti műtétan.

Több féléves tárgy esetén a párhuzamos felvétel lehetőségére, illetve engedélyezésének feltételeire vonatkozó álláspont: -----

A kurzus megindításának hallgatói létszámfeltételei (minimum, maximum), a hallgatók kiválasztásának módja:

A Neptun rendszerben történt regisztráció alapján.

A tárgy részletes tematikája:

(Az elméleti és gyakorlati oktatást órákra (hetekre) lebontva, sorszámozva külön-külön kell megadni, az előadók és a gyakorlati oktatók nevének feltüntetésével, megjelölve a vendégoktatókat. Mellékletben nem csatolható! Vendégoktatókra vonatkozóan minden esetben szükséges CV csatolása!)

A tantárgy oktatása blokkosított rendszerben történik, 1 hét időtartamban.

A magyar nyelvű hallgatói gyakorlatokra a 2023/24-as tanév rendje szerint a blokkosított rendszerű oktatás beosztása alapján kerül sor.

A Fogorvostudományi Kar oktatási rendje szerinti, szorgalmi időszakban a tantárgy oktatására a Semmelweis Egyetem, Fogorvostudományi Kar, Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati Klinikáján és a Fogorvostudományi Kar Oktatási Centrum Klinikáin és Intézeteiben kerül sor, a Neptun-rendszerben történő regisztráció alapján, csoportbeosztás szerint.

A Fogorvostudományi Kar oktatási rendje szerinti vizsgaidőszakában a tantárgy oktatására a Semmelweis Egyetem, Fogorvostudományi Kar, Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati

Klinikáján és a Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézetben kerül sor, a Neptun-rendszerben történő regisztráció alapján, csoportbeosztás szerint.

Az 1 hetes blokk időbeli beosztása a következő:

1 hét oktatás blokkosítva					
	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
8:00 - 13:00	oktatás	oktatás	kötelező szabadnap	oktatás	szeminárium
13:00 -14:00	ebédszünet	ebédszünet		ebédszünet	ebédszünet
14:00 - 15:00	szünet	oktatás		szünet	vizsga

Blokkonként, hetente, körülbelül 18-25 hallgató érkezik a klinikákra. A hallgatók oktatására a Neptun-rendszerben történő tantárgy - és csoportfelvétel alapján, 6 csoportra osztva (3-4 fő) kerül sor. A hallgatók 3-4 fős kiscsoportjai hétfőn, kedden és csütörtökön vesznek részt a Fogorvostudományi Kar oktatási rendje szerinti szorgalmi időszakban a Fogorvostudományi Kar, Oktatási Centrum klinikái és az Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati Klinika által tartott gyakorlatokon és szemináriumokon. A gyakorlatokra a fent megjelölt napokon, a Fogorvostudományi Kar oktatási rendje szerinti vizsgaidőszakban, a Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézetben és az Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati Klinikán kerül sor.

A 3-4 fős hallgatói csoportok beosztása a Fogorvostudományi Kar oktatási rendje szerinti szorgalmi időszakban:

- /1 – Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati Klinika
- /2 – Helyreállító Fogászati és Endodontiai Klinika
- /3 – Fogpótlástani Klinika
- /4 – Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika
- /5 – Parodontológia
- /6 – Orális Diagnosztika

A 3-4 fős hallgatói csoportok beosztása a Fogorvostudományi Kar oktatási rendje szerinti vizsgaidőszakban:

- /1 – Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati Klinika
- /2 – Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet
- /3 – Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet
- /4 – Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet
- /5 – Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet
- /6 – Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet

Az oktatásban résztvevő klinikák és tanszékek:

Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati Klinika (FOK vizsgaidőszak, FOK szorgalmi időszak)

Konzerváló Fogászati Klinika (FOK szorgalmi időszak)

Fogpótlástani Klinika (FOK szorgalmi időszak)

Parodontológiai Klinika (FOK szorgalmi időszak)

Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinika (FOK szorgalmi időszak)

Orális Diagnosztikai Tanszék (FOK szorgalmi időszak)

Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet (FOK vizsgaidőszak)

Az oktatásban résztvevő klinikák és tanszékek oktatói:

Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati Klinika

Dr. Bogdán Sándor, Dr. Vaszilkó Mihály, Dr. Barabás Péter, Dr. Csókay Gergely, Dr.

Somogyi Zsófia, Dr. Würsching Tamás, Dr. Pintér Gábor, Dr. Szentpéteri Szófia, Dr. Lillik Péter, Dr. Dora Ákos, Dr. Zatik Lőrincz, Dr. Győrffi Anita, Dr. Németh Zsolt

Konzerváló Fogászati Klinika:

Dr. Pozsgay Sarolta, Dr. Kőműves Karolina, Dr. Sárdy Kinga Koordinátor: Dr. Demeter Andrea, Baráth Zsuzsanna

Fogpótlástani Klinika

Dr. Jász Máté

Parodontológiai Klinika

Dr. Láng Orsolya, Dr. Bolya-Orosz Fanni, Dr. Keglevich Bernát, Dr. Czumbel László Márk

Gyermekfogászati és Fogsabályozási Klinika

Dr. Szabó Violetta, Dr. Sklánitz Réka, Dr. Macsali Réka, Dr. Répási-Moldován Anna, Dr. Auth Adrienn, Dr. Simon István, Dr. Bálint Réka, Dr. Balaton Gergely, Dr. Rózsa Noémi, Dr. Kaán Miklós, Dr. Kaán Gergely, Dr. Bányai Dorottya, Dr. Heckenast Lili, Dr. Nemes Bálint, Dr. Szegedi Levente, Dr. Radó Stefánia

Orális Diagnosztikai Tanszék

Dr. Gyulai-Gaál Szabolcs, Dr. Simonffy László, Dr. Bartolák Éva, Dr. Gyekiczki Fruzsina

Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet:

Dr. Oláh Gergely, Dr. Répási Márk, Dr. Palásti Levente

Az egyes fogorvostudományi részterületek szakmai tematikája:

Arc-állcsont-szájsebészet, dentoalveoláris sebészet:

A maxillofaciális régió jóindulatú daganatai. Praecancerosisok, szájüregi daganatok prevenciója, szűrővizsgálatok. A maxillofaciális régió rosszindulatú daganatai, azok kezelése. Fejlődési rendellenességek (craniofaciális fejlődési rendellenességek, ajak-szájpadhasadék, dysgnathiák). Helyreállító sebészet. Traumatológia. Gyulladásos kórképek kezelése. Fogeltávolítás, dentoalveoláris sebészet, preprotetikai sebészet. A dentális implantológia alapjai. Speciális ellátást igénylők orális rehabilitációja.

Helyreállító fogászat és endodontia:

Általános és fogászati anamnézis felvétele. A fog és a fogágy és az általános egészségi állapot közti összefüggések. Rizikó páciensek. Betegvizsgálat és a leletek értékelése, diagnózis. A kezelési terv készítésének szempontjai. A prevenció lehetőségei a szájüregi megbetegedések vonatkozásában. Életkorral járó szájüregi változások és következmények. A fogszuvasodás diagnosztikája és ellátása. A fogbél és a periodontium elváltozásainak jelentősége. A fogmegtartó kezelések lehetőségei. Góckérdés. Antibiotikumok szükségessége a fogmegtartó kezelések során. A fogorvosi ellenőrzés, vizsgálatok jelentősége és az általános egészségi állapot.

Fogpótlástan:

A fogpótlástani kezelések indikációi és kontraindikációi. Válaszutak fogpótlások készítésekor: mikor, milyen fogpótlás készíthető: rögzített, kivehető, implantátumon elhorgonyozott? Leggyakrabban készített rögzített és kivehető fogpótlások bemutatása,

különös hangsúlyt fektetve az eszméletlen beteg primer ellátása során eltávolítható és eltávolítandó pótlások bemutatására. Rögzített és kivehető fogpótlások ellenőrzése, gondozása, milyen esetekben szükséges a páciens fogorvosi kontrollra irányítani?

Az állkapocsízületi betegek vizsgálata, a temporomandibuláris diszfunkció (TMD) diagnosztikája, és konzervatív ellátási lehetőségei. A TMD-s pácienseket kezelő team összetétele. A fogatlanság azonnali és késői következményeinek felismerése és gyógyítása.

Parodontológia:

A beteg szájhigiénájának ellenőrzése és a professzionális szájhigiénia kialakítása. Szájnyálkahártya vizsgálat és diagnosztika. Asszisztálási lehetőség szubgingivális depurálásnál, a nem-sebészi tasak kezelés keretében. Asszisztálás parodontális műtéteknél.

Gyermekfogászat és fogszabályozás:

Betegvizsgálat gyermekkorban, általános és fogászati anamnézis, fogorvosi szűrővizsgálat. Asszisztálás gyermekfogászati kezelésekhöz (barázdazárás, tej és maradó fogtömések, alternatív lehetőségek a gyermekkori szuvasodások ellátásában, tejfog extractio). A tej, vegyes és maradó fogazat sajátosságai, sürgősségi esetek a gyermekfogászatban, nehezen kezelhető gyermekek ellátása, góckutatás és góctalanítás, gyermekkori fertőző betegségek szájtünetei. Gyógyszerek, érzéstelenítés gyermekkorban.

Más fogászati szakterületek összefüggése a gyermekfogászati és fogszabályozási ellátással. Asszisztálás kivehető és rögzített fogszabályozó készülékek aktiválásához. A leggyakrabban használt fogszabályozó készülékek. Újdonságok a fogszabályozásban, digitális eljárások, esztétikus készülékek. Az életkor jelentősége a fogszabályozásban.

Orális Diagnosztika:

A fogászati panaszokkal érkező páciens panaszainak és kórtörténetének kikérdezése és elemzése. A beteg általános egészségi állapotának és fogászati elváltozásai közötti kapcsolat felismerése. A fej-nyak külső vizsgálata és a sztomato-onkológiai szűrővizsgálat. Intraorális vizsgálat lépései, státusz felvétel. Szájnyálkahártya léziók. Szisztémás, autoimmun betegségek szájtünetei. Fertőző betegségek szájüregi tünetei. Gyógyszermellékhatások szájüregi tünetei. Szájnyálkahártya vizsgálatok kiegészítő módszerei. Intraorális és fej-nyak régióban alkalmazott képalkotó modalitások. Az általános egészségi állapot változásának megjelenése a fogászati röntgenképeken. Traumás esetek képalkotó vizsgálata. Szűrővizsgálatokba bevonható képalkotó módszerek.

Egyéb, több szakterületen egyaránt előforduló gyakorlati oktatási tematika:

Sürgősségi esetek ellátása, a prevenció fontossága és kapcsolódása az általános orvosi szakterületekhez. A fogászati-szájsebészeti járóbeteg ellátás kapcsolódása az arc-állcsontsebészeti és fej-nyaksebészeti osztályok tevékenységéhez. Gerosztomatológia. Fogászati infektológia.

A hallgatók (oktatójuk segítségével) elsősorban betegvizsgálatban, diagnosztikai-terápiás tervek kidolgozásában, megbeszélésében vesznek részt. Az anamnéziszfelvétel, betegvizsgálat kapcsán átbeszéljük az adott tünet, kórkép általános orvosi, interdiszciplináris vonatkozásait. Minden vizsgált páciens esetén megtárgyaljuk a fogorvosi társzaktmákat érintő tüneteket, állapotokat, diagnosztikai és kezelési lehetőségeket is. Az oktatás fontos eleme, hogy az oktató rámutasson az adott tünet, állapot lehetséges kapcsolódására az általános orvosi gyakorlathoz.

Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tárgyak egyaránt!). A tematikák lehetséges átfedései:

Ajak-szájpadhasadékok – *Gyermeksebészet, Fül-orr-gégészet*

Arcüreg megbetegedései – *Fül-orr-gégészet*

Allergiás kórképek – *Bőrgyógyászat*

Szájnyálkahártya és – bőr megbetegedései – *Bőrgyógyászat, Belgyógyászat, Immunológia*

Gócbetegségek – *Belgyógyászat, Bőrgyógyászat, Rheumatológia*

Vérzékeny betegek ellátása - *Haematológia*

Fej-nyaki régió képalkotás – *Radiológia*

Dysgnathiák – *Gyermekfogászat és fogsabályozás*

Altatásban végzett beavatkozások – *Aneszteziológia*

Transzfúzió – *2 hetes transzfúziós tanfolyam szigorlóknak*

Szepszis – *Intenzív terápia, Infektológia, Mikrobiológia*

Daganatos betegek ellátása – *Onkológia, Onkoradiológia*

Fejsérülések, arcközép és állkapocs törések – *Traumatológia, Idegsebészet*

Fogászati-szájsebészeti ellátás az időskorban – *Gerontológia*

A fogak, arc-állcsontok, lágyszövetek sérülései – *Traumatológia*

Arcfájdalmak - *Neurológia*

Az orbitát érintő gyulladásos és sérülés következményeként kialakuló kórképek – *Traumatológia – Szemészet*

Az orofaciális régióból eltávolított szövetminták vizsgálata – *Pathológia*

A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége, az igazolás módja a foglalkozásokról való távollét esetén:

A tanulmányi és vizsgaszabályzatnak megfelelően a foglalkozások 75%-án kötelező a részvétel. A foglalkozásokon való részvételt a jelenléti ív aláírása igazolja, mind a hallgató, mind az oktató részéről.

A gyakorlatok pótlására azonos oktatási nyelvű csoport gyakorlatának idejében, vagy más gyakorlat oktatási szünetnapján, vagy hétvégén, ügyeleti időben van lehetőség, előzetes egyeztetés alapján, a hallgatói létszámkeretek betartása mellett. A foglalkozástól való távollét igazolása orvosi igazolással vagy a távollétet alátámasztó egyéb, méltányolható tevékenységet igazoló dokumentummal lehetséges.

A megszerzett ismeretek ellenőrzésének módja a szorgalmi időszakban:

(beszámoló, zárthelyi dolgozatok száma témaköre és időpontja, értékelésbe beszámításuk módja, pótlásuk és javításuk lehetősége)

A rendelkezésünkre álló rövid oktatási időszak alatt közbülső, formális számonkérés nem történik. A gyakorlatok és a konzultációk interaktív jellege lehetővé teszi azonban a hallgatók tudásának és a rendelkezésünkre álló információk gyakorlati alkalmazásának ellenőrzését.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa, ezek leadási határideje:

A tantárgy alapvetően gyakorlat és betegellátás központú. A foglalkozásokon az oktatók aktívan segítik a hallgatókat a hallgató készségeinek megfelelő, kiadott feladatok ellátásában. A hallgatóknak egyéni munkával megoldandó feladatot a tantárgy keretében nem kell teljesíteniük, tekintettel az oktatási idő rövidegére és gyakorlatorientált szemléletére.

A félév aláírásának feltételei:

Legalább 75%-os részvétel a foglalkozásokon.

A számonkérés típusa (szigorlat, kollokvium, gyakorlati jegy, háromfokozatú gyakorlati jegy vagy nincs vizsga): Írásbeli tesztvizsga

Az adott héten oktatott hallgatók az adott oktatási héten, pénteken délután 14.00 – 15.00

között, a tantárgy E-learning felületén, írásbeli vizsgát tesznek. A vizsga ismétlésére/pótlására, előzetes egyeztetés alapján, a TVSZ szabályainak betartásával van lehetőség.

Vizsgakövetelmények:

(tételsor, tesztvizsga témakörei, kötelezően elvárt paraméterek, ábrák, fogalmak, számítások listája, gyakorlati készségek)

Írásbeli tesztvizsga a tantárgy E-learning felületén, a szemináriumok anyagából. A gyakorlatok és szemináriumok összefoglaló anyaga a hallgatók számára elérhető az E-learning felületen. A hallgatók a vizsgát az adott oktatási hét pénteki napján délután 2 és 3 óra között tudják letenni. A vizsga pótlására/javítására előzetes egyeztetést alapján van lehetőség.

A vizsga során 50 egyszerű választásos (egyszerű választás, 4 lehetséges válaszból egy helyes válasz kiválasztása) kérdésre kell 60 perc alatt a helyes választ megadni.

Az érdemjegy kialakításának módja és típusa:

(Az elméleti és gyakorlati vizsga beszámításának módja. Az évközi számonkérések eredményeinek beszámítási módja. A jegymegajánlás lehetőségei és feltételei.)

Az érdemjegy meghatározására a tesztvizsga eredménye alapján kerül sor, az alábbi ponthatároknak megfelelően:

45-50 pont jeles, 40-44 pont jó, 35-39 pont közepes, 30-34 pont elégséges, 0-29 pont elégtelen

A tananyag elsajátításához, a tanulmányi teljesítmény értékelések teljesítéséhez szükséges ismeretek megszerzéséhez felhasználható alapvető jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom listája, pontosan kijelölve, mely részük ismerete melyik követelmény elsajátításához szükséges (pl. tételenkénti bontásban), a felhasználható fontosabb technikai és egyéb segédesszközök, tanulmányi segédanyagok:

A gyakorlatok tananyagai és a tantárgyhoz kapcsolódó oktatási segédanyagok az E-learning/Moodle felületen érhetőek el a hallgatók számára.

Ajánlott irodalom:

Szabó György: Szájsebészet, maxillofaciális sebészet (3. bővített kiadás) Semmelweis Kiadó, Budapest 2007

Dr. Barabás József, Dr. Orosz Mihály: Szájsebészet és fogászat, Semmelweis Kiadó Budapest, 2012

Dr. Lőrincz Ádám, Dr. Joób-Fancsaly Árpád: Szájsebészeti Propedeutika, Semmelweis Kiadó, 2015

Peterson: Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery, Mosby, 2003

Peterson: Principles of Oral and Maxillofacial Surgery, Decker, 2004

Ward Booth, Hausamen, Schendel: Maxillofacial Surgery, C. Livingston Elsevier, 2007

A hallgatók az oktatásban résztvevő klinikák és tanszékek honlapján további segédanyagokat, jegyzeteket, tankönyvi és szakirodalmi hivatkozásokat találnak.

A tárgyat meghirdető habilitált oktató (tantárgyfelelős) aláírása:

A gesztorintézet igazgatójának aláírása:

Beadás dátuma: 2023. április 28.